

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la admiterea recursului depus de Moldovan Petru, reprezentat de avocatul Cernolev Ion

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Bancassurance Group” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Moldovan Petru și Onoi Ion privind încasarea datoriei

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-667/23
PIGD 2-20120477-01-2ra-27042023)*

Deși instanța de apel a apreciat corect caracterul abuziv al clauzei penale și a constatat nulitatea parțială a dobânzii, nu a ținut cont de plățile efectuate de debitor, care trebuiau deduse pentru reducerea obligației totale rezultate din contract, aspect soluționat de instanța de recurs.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. C. Vlah
Curtea de Apel Chișinău, jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță

07 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Moldovan Petru, reprezentat de avocatul Cernolev Ion

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ana Cucerescu,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 30 septembrie 2020, OCN „Bancassurance Group” SRL a înaintat în judecată o acțiune împotriva lui Moldovan Petru și Onoi Ion, prin care a solicitat încasarea solidară de la pârâți în beneficiul său a datoriei în sumă de 115.024,51 lei; la fel, și a cheltuielilor de judecată compuse din plata taxei de stat de 4.600 lei și din cheltuieli pentru asistența juridică de 5.000 lei.

2. În fapt, reclamantul a indicat că a încheiat contractul de împrumut nr.5000/CC/1078 din la 11.06.2019, cu pârâtul Moldovan Petru în baza căruia i-a împrumutat 40.000 lei. În baza acestui împrumut pârâtul urma să restituie 156.026,71 lei, potrivit graficului de rambursare stabilit la anexa nr.1 a contractului, sumă compusă din: valoarea împrumutului 40.000 lei și dobânda calculată pentru 48 luni în sumă de 116.026,71 lei. Drept dovadă a transmiterii banilor servesc dispozițiile de plată nr.196, 197 și 198 din 12.06.2019, pârâtul însă, nu și-a onorat obligațiile contractuale și a acumulat datorii.

3. Conform pct.9. din condițiile speciale ale contractului, pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului pârâtul s-a angajat să achite o penalitate în mărime de 25 % lunar, calculată pentru fiecare zi de întârziere conform formulei: sold credit restant x rata dobânzii penalizatoare x număr zile de întârziere / 30 x 100.

4. Potrivit pct.8.3. din contract, pârâtul a fost înștiințat despre nerespectarea clauzelor contractuale prin apeluri și mesaje expediate la telefon, însă fără rezultat.

5. Conform pct.11.2. din contract, reclamantul a expediat pârâtului o notificare la 18.03.2020, despre nerespectarea clauzelor contractuale și datoriile existente față de reclamantul SRL „Credit Invest Consulting” (reorganizat ulterior în SRL „Bancassurance Group”) și decizia de declarare a scadenței anticipate, însă fără rezultat.

6. La 11.06.2019, reclamantul a încheiat contract de gaj cu pârâtul Moldovan Petru prin care ultimul și-a exprimat acordul pentru constituirea gajului asupra autoturismului Volkswagen Passat, în vederea garantării obligațiilor din contractul de împrumut. Totodată, la 11.06.2019, reclamantul a încheiat contract de fidejusiune nr.5000/CC/1078/F1 cu pârâtul Onoi Ion care s-a angajat să garanteze obligațiile asumate de pârâtul Moldovan Petru în contractul de împrumut.

7. Potrivit pct.3.1 din contractul de fidejusiune, în cazul determinării de reclamant a unui eveniment de neexecutare, după cum este definit în contractul de împrumut, reclamantul este în drept să ceară executarea anticipată a obligațiilor

garantate potrivit contractului de împrumut și să ceară printr-o notificare scrisă îndeplinirea de fidejutor a obligațiilor garantate, în care vor fi indicate cel puțin temeiul de executare, suma ce urmează a fi achitată de fidejutor în vederea stingerii obligațiilor garantate și termenul acordat fidejutorului. La primirea cererii de executare, fidejutorul se obligă să execute obligațiile garantate imediat și în volum deplin în modul specificat în cerere.

8. La 18.03.2020, reclamantul a expediat fidejutorului o asemenea cerere, însă fără rezultat, pârâtul a restituit o parte din suma datorată, iar la data depunerii acțiunii datoria constituie 115.024,51 lei, formată din: datoria restantă de 82.988,50 și penalitatea de 32.036,01 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

9. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 27 octombrie 2021 s-a admis acțiunea parțial.

S-a încasat solidar de la Moldovan Petru, și Onoi Ion, în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Bancassurance Group”, datoria la împrumut în mărime de 40000 lei, dobânda contractuală 42988,50 lei, penalitatea 32036,01 lei, cheltuielile de judecată privind taxa de stat 3450,73 lei și asistența juridică 2500 lei, în total 120.975,24 (una sută douăzeci mii nouă sute șaptezeci și cinci, 24) lei. În partea cheltuielilor de asistență juridică în mărimea solicitată, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

10. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 26 noiembrie 2021, în termenul prevăzut de lege, Onoi Ion a declarat apel, însă fără a indica motivele de fapt și de drept.

11. Prin încheierea din 24 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată Onoi Ion împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 27 octombrie 2021. S-a comunicat apelantului Onoi Ion despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun.Chișinău, Teilor 4) a cererii de apel motivate și bonul de plată a taxei de stat, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

12. La 06 aprilie 2022 Onoi Ion a prezentat cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat.

13. Prin cererea depusă la 13.06.2022 Moldovan Petru s-a alăturat apelului formulat de Onoi Ion.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 22 noiembrie 2022 a admis cererea de apel depusă de Onoi Ion și cererea de alăturare la apel declarată de Moldovan Petru.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 27 octombrie 2021, în cauza civilă nr.2-18252/20, în partea încasării în mod solidar

de la Moldovan Petru și Onoi Ion în beneficiul SRL „Bancassurance Group” a penalității, emițând în această parte o nouă hotărâre după cum urmează:

S-a declarat nul și fără efecte juridice pct.9 din condițiile speciale ale contractului nr.5000/CC/1078 din 11.06.2019, încheiat între Moldovan Petru și SRL „Bancassurance Group” prin care este stabilită penalitatea de 25% lunar.

S-a respins ca neîntemeiată cererea SRL „Bancassurance Group” de chemare în judecată a lui Moldovan Petru și Onoi Ion în partea încasării în mod solidar a penalității în sumă de 32036,01 lei.

S-a declarat parțial nul pct. 3, 4 și 5 din condițiile speciale ale contractului nr.5000/CC/1078 din 11.06.2019, încheiat între Moldovan Petru și SRL „Bancassurance Group” și anexa nr.1 în partea stabilită dobânzii ce depășește rata medie de 20% anual.

S-a modificat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 27 octombrie 2021, în cauza civilă nr.2-18252/20, în partea încasării în mod solidar de la Moldovan Petru și Onoi Ion în beneficiul SRL „Bancassurance Group” a dobânzii contractuale, micșorând suma încasată cu titlu de dobândă contractuală de la 42998,50 lei până la 22000,11 lei (douăzeci și două mii lei 11 bani).

S-a micșorat suma încasată în mod solidar de la Moldovan Petru și Onoi Ion cu titlu de taxă de stat de la 3450,73 lei până la 1860 (una mie opt sute șaiszeci) lei și cheltuielile pentru asistența juridică de la 2500 lei până la 2000 (două mii) lei.

S-a menținut hotărârea primei instanțe în partea încasării în mod solidar de la Moldovan Petru și Onoi Ion în beneficiul SRL „Bancassurance Group” a datoriei în sumă de 40 000 (patruzeci mii) lei.

15. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a conchis asupra netemeinicieii soluției instanței de fond de admitere parțială a acțiunii O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L., deoarece decurge din interpretarea greșită a circumstanțelor cauzei și, ca urmare, aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului.

16. Astfel, invocând dispozițiile art.774 alin.(1), art.776 alin.(1), art.858 alin.(2), art.1242 alin.(1), art. 1244 alin. (1), (3)-(6) și art.1247 alin.(1) ale Codului civil și reieșind din materialele cauzei, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a statuat onorarea de către O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. a obligațiilor contractuale, prin acordarea împrumutului, însă Petru Moldovan nu și-a onorat angajamentele contractuale și nu a rambursat conform graficului împrumutul în termenul și mărimea prevăzută de contract.

17. Prin urmare, odată ce Petru Moldovan nu și-a onorat obligațiile contractuale față de O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. în temeiul contractului încheiat, instanța de fond întemeiat a admis pretenția reclamantei cu privire la încasarea datoriilor rezultate din contractul de împrumut nr.5000/CC/1078 și a încasat în mod solidar de la Petru Moldovan și Ion Onoi datoria la împrumut în mărime de 40000 de lei.

18. Subsecvent, Curtea de Apel Chișinău a reținut că O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. în baza contractului de împrumut nr.5000/CC/1078 din 11 iunie 2019 a calculat dobânda pentru 48 luni în sumă de 116.026,71 de lei și o penalitate în mărime de 32036,01 lei (la situația 30.09.2020).

19. Aici, făcând referire la prevederile art.5 alin.(1) al Legii nr.256 din 09 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, instanța de apel a reținut că, prin pct.9 din condițiile speciale ale contractului nr.5000/CC/1078 din 11 iunie 2019, încheiat între Petru Moldovan și O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. a fost stabilită penalitatea de 25% lunar, fiind calculată la zi, ca fiind în mărime de 32036,01 lei.

20. Analizând suportul probator, instanța ierarhic inferioară a catalogat această clauză contractuală ca fiind abuzivă, care nu poate produce efecte juridice asupra consumatorului din motivul că îl grevează pe consumator cu obligații excesive. Mai mult, reclamantul nu a oferit niciun criteriu pentru a se verifica în ce scop a perceput această sumă și nu a justificat cuantumul penalității.

21. De altfel, instanța de apel, a conchis că aplicabile speței sunt art. 1069 alin.(1), art.1072 alin.(1) din Codul civil, întrucât clauzele contractuale menționate, au fost formulate în prealabil de către O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L., consumatorul neavând posibilitatea de a influența conținutul lor, fiind pus în situația de a accepta încheierea contractului în condițiile impuse ori de a renunța la încheierea lui.

22. Prin pct. 3 și 4 al contractului de împrumut nr.5000/CC/1078/F1 din 11 iunie 2019 (condiții speciale la contract) a fost stabilită și o dobândă pe care urmează să o achite debitorul până la rambursarea totală a împrumutului, iar în pct. 5 din condițiile speciale ale contractului a fost stabilită Dobânda Anuală Efectivă în mărime de 95 % (f.d.15).

23. Mărimea DAE (dobânzii anuale efective) stabilită de către reclamant în cuantum de 95 % este excesivă și contravine prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea nr.202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, fiind lovită de nulitate în partea stabilirii cuantumului dobânzii ce depășește 20 % anual.

24. Or, reieșind din calculul stabilit de Banca Națională a Moldovei referitor la rata de referință CHIBOR, care este 7,5 % lunar, dobânda nu poate fi mai mare de 15 % anual.

25. Astfel, din aceste considerente, instanța de apel a declarat parțial nul pct. 3, 4 și 5 din condițiile speciale ale contractului nr.5000/CC/1078 din 11 iunie 2019, încheiat între Petru Moldovan și O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. și anexa nr.1 în partea stabilită dobânzii ce depășește rata medie de 20% anual și a micșorat suma încasată cu titlu de dobândă contractuală de la 42.998,50 de lei până la 22.000,11 lei.

26. Complementar, invocând prevederilor art.1628 alin.(2), art.1640 ale Codului civil, instanța de apel a relevat că, răspunzător de achitarea datoriilor rezultate din contractul de împrumut nr.5000/CC/1078/F1 din 11 iunie 2019 este și fidejutorul Ion Onoi, deoarece conform pct. 1.1. din contractul de fidejusiune, fidejutorul se obligă față de creditor să execute integral obligația debitorului. Or, la 11 iunie 2019, reclamantul a încheiat contractul de fidejusiune nr.5000/CC/1078/F1 cu pârâtul Ion Onoi, care s-a angajat să garanteze obligațiile asumate de pârâtul Petru Moldovan în contractul de împrumut.

27. Soluționând cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art.82, 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă și având în vedere că acțiunea a fost admisă parțial, a micșorat suma încasată în mod solidar de la Petru Moldovan și Ion Onoi cu titlu de taxă de stat de la 3450,73 de lei până la 1860 de lei și cheltuielile pentru asistența juridică de la 2500 de lei până la 2000 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

28. La 21 februarie 2023 Petru Moldovan, reprezentat de avocatul Ion Cernolev a declarat recurs împotriva deciziei din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea în care a fost dispusă încasarea în mod solidar de la Petru Moldovan și Ion Onoi în beneficiul O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. a dobânzii contractuale în sumă de 22000,11 lei și a datoriei în sumă de 40000 de lei, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. să fie admisă numai în partea încasării în baza contractului nr.5000/CC 1078 din 11 iunie 2019 a sumei datoriei în mărime de 17867,24 de lei.

ARGUMENTELE RECURSULUI

29. În motivarea recursului recurentul a menționat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că potrivit Raportului privind datoriile clientului din 11 octombrie 2022 prezentat la ședința de apel, care este diferit de Raportul privind datoriile clientului din 01 septembrie 2020, anexat la cererea de chemare în judecată, au fost efectuate plăți pe perioada 04 septembrie 2020-24 noiembrie 2021 în sumă totală de 43954,25 de lei, din care suma de 41660,80 de lei a fost achitată în calitate de dobândă și 1793,45 de lei pentru corpul creditului.

30. Astfel, el și Ion Onoi au achitat în folosul O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. suma de 41660.80 de lei care nu a fost luată în considerare de instanța de fond când a pronunțat hotărârea din 27 octombrie 2021 și nici de Curtea de Apel, care a redus suma dobânzii contractuale încasate de la 42998,50 de lei până la 22000,11 lei.

31. Respectiv, potrivit Raportului privind datoriile clientului din 11 octombrie 2022, el și Ion Onoi au achitat în folosul O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. suma de 41660,80 de lei în calitate de dobândă contractuală, care acoperă suma de 22000,11 lei, stabilită prin decizia din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, rămânând o diferență de 19660,69 de lei (41660,80 lei-22000,11 lei). Iar, suma de 19660,69 de lei rămasă, urmează a fi trecută în contul achitării datoriei formate din corpul creditului de 40000 de lei, din care a fost achitată suma de 1793.45 de lei. Astfel, el și Ion Onoi sunt datori O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. cu suma de 17867,24 de lei (19660,69 lei - 1793.45 de lei).

32. Solicită recurentul, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2022 – în partea încasării dobânzii contractuale și a datoriei la corpul creditului și în această parte să fie emisă o nouă hotărâre, prin care să se încaseze de la Moldovan Petru și Onoi Ion, în mod solidar, în folosul O.C.N.

„Bancassurance Group” S.R.L. a datoriei la contractul nr. 5000/CC/10768 din 11.06.2019, în sumă de 17.867,24 lei.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

33. Art. 432 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului:

„Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

34. Art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.”

35. Art. 10 alin. (1) din Codul civil:

„Persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.”

36. Art. 11 alin. (1) din Codul civil:

„Buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.”

37. Art. 1242 alin. (1) din Codul civil:

„Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.”

38. Art. 1069 alin. (1) din Codul civil:

„Clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu.”

39. Art. 1072 alin. (1) din Codul civil:

„Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.”

40. Art. 3 alin. (1) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii:

„O clauză contractuală care nu s-a negociat individual se consideră ca fiind abuzivă în cazul în care, în contradicție cu cerința de bună credință, provoacă un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract, în detrimentul consumatorului.”

41. Art. 1640 din Codul civil:

„Cu excepția cazului în care s-a stipulat altfel, obligația debitorului și a fidejuratorului este solidară și, în consecință, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanției, de la fidejutor.”

42. Art. 23 alin. 1 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori, nr. 202 din 12.07.2013,

„Dobânda anuală efectivă care este egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări și costuri), viitoare sau prezente, convenite de creditor și de consumator, este calculată în conformitate cu formula matematică stabilită în anexa nr.2.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

43. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține că recurentul a respectat acest termen, or, decizia recurată a fost pronunțată la 22 noiembrie 2022 și expediată reprezentantului recurentului Petru Moldovan, avocatului Ion Cernolev, prin e-mail la 28 decembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar (f.d.110).

44. În aceste circumstanțe, recursul declarat de Petru Moldovan, reprezentat de avocatul Ion Cernolev la data de 21 februarie 2023, se consideră în termen.

MOTIVAREA INSTANȚEI

45. Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, în coroborare cu normele de drept aplicabile speței, completul de judecată consideră necesar de admite recursul și de a emite o hotărâre nouă din motivele ce succed.

46. După cum rezultă din materialele cauzei la data de 11 iunie 2019, OCN „Bancassurance Group” SRL a încheiat cu Moldovan Petru contractul de împrumut nr. 5000/CC/1078, prin care i-a acordat suma de 40.000 lei. Conform condițiilor contractuale și graficului de rambursare prevăzut în Anexa nr. 1, Moldovan Petru s-a obligat să restituie suma totală de 156.026,71 lei, sumă ce include valoarea împrumutului și dobânda aferentă pentru o perioadă de 48 de luni, în cuantum de 116.026,71 lei.

47. Potrivit pct. 9 din condițiile speciale ale contractului, în cazul nerespectării graficului de rambursare, pârâtul s-a obligat să achite o penalitate de 25% lunar, calculată pentru fiecare zi de întârziere conform formulei stabilite în contract.

48. În conformitate cu pct. 8.3 din contract, Moldovan Petru a fost înștiințat despre neexecutarea obligațiilor contractuale prin apeluri telefonice și mesaje, însă aceste demersuri au rămas fără rezultat.

49. Tot la data de 11 iunie 2019, OCN „Bancassurance Group” SRL a încheiat cu Onoi Ion contractul de fidejusiune nr. 5000/CC/1078/F1, prin care acesta s-a obligat să garanteze executarea obligațiilor asumate de debitorul principal Moldovan Petru.

50. Conform pct. 3.1 din contractul de fidejusiune, în cazul producerii unui eveniment de neexecutare, reclamantul este îndreptățit să declare scadența

anticipată a obligațiilor și să solicite fidejutorului, prin notificare scrisă, executarea acestora integral și imediat.

51. Întrucât obligațiile contractuale nu au fost executate, la data de 18 martie 2020, OCN „Bancassurance Group” SRL i-a notificat pe Moldovan Petru și Onoi Ion despre încălcarea clauzelor contractuale, existența datoriilor față de OCN „Bancassurance Group” SRL și declararea scadenței anticipate, fără ca notificările să producă efecte.

52. De asemenea, la aceeași dată, OCN „Bancassurance Group” SRL a transmis fidejutorului cererea de executare a obligațiilor garantate, însă fără rezultat. Ulterior, Moldovan Petru a restituit doar o parte din suma datorată.

53. Astfel, la data de 30 septembrie 2020, OCN „Bancassurance Group” SRL a înaintat o acțiune în instanță împotriva părților Moldovan Petru și Onoi Ion, solicitând încasarea în mod solidar, în beneficiul reclamantului, a datoriei totale în cuantum de 115.024,51 lei, compusă din 82.988,50 lei – debit principal restant și 32.036,01 lei – penalități de întârziere, precum și a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat în sumă de 4.600 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5.000 lei.

54. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 27 octombrie 2021, acțiunea a fost admisă parțial. Instanța a dispus încasarea în mod solidar de la Moldovan Petru și Onoi Ion, în beneficiul SRL „Bancassurance Group”, a sumei totale de 120.975,24 lei, care include: 40.000 lei – datoria la împrumut; 42.988,50 lei – dobânda contractuală; 32.036,01 lei – penalitatea; 3.450,73 lei – taxa de stat; 2.500 lei – cheltuieli pentru asistență juridică. În partea cheltuielilor de asistență juridică în mărimea solicitată acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

55. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2022, a fost admis apelul formulat de Onoi Ion, precum și cererea de alăturare la apel depusă de Moldovan Petru. În consecință, a fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 27 octombrie 2021, pronunțată în cauza civilă nr. 2-18252/20, în partea ce vizează încasarea în mod solidar a penalității.

56. Curtea a pronunțat o nouă soluție în această parte, prin care a declarat nul și lipsit de efecte juridice pct. 9 din condițiile speciale ale contractului de împrumut nr. 5000/CC/1078 din 11.06.2019, referitor la stabilirea penalității de 25% lunar; a respins ca neîntemeiată cererea SRL „Bancassurance Group” privind încasarea în mod solidar a penalității în sumă de 32.036,01 lei. La fel, a declarat parțial nule pct. 3, 4 și 5 din condițiile speciale ale contractului de împrumut, precum și Anexa nr. 1, în partea ce stabilește o dobândă ce depășește rata medie anuală de 20%; respectiv, a modificat hotărârea primei instanțe în partea referitoare la dobânda contractuală, reducând cuantumul acesteia de la 42.998,50 lei la 22.000,11 lei.

Totodată, Curtea de Apel a menținut hotărârea primei instanțe în partea ce privește încasarea în mod solidar de la Moldovan Petru și Onoi Ion, în beneficiul SRL „Bancassurance Group”, a datoriei principale în sumă de 40.000 lei.

57. Astfel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia adoptată la data de 22 noiembrie 2022 a conchis că debitorii Moldovan Petru și Onoi Ion urmează să efectueze în folosul creditorului SRL „Bancassurance Group” doar două plăți:

datoria la corpul împrumutului (40 000 lei) și datoria la dobânda contractuală 22 000,11 lei). Instanța de apel a reținut că SRL „Bancassurance Group” la depunerea acțiunii a calculat, conform contractului nr. 5000/CC/1078 din 11.06.2019, datoria la împrumut - 40 000 lei; datoria la dobânda contractuală pentru 48 de luni – de 116 026,71 lei și penalitatea de 32 036,01 lei. Iar, reducând din suma calculată a cuantumului considerat abuziv, instanța de apel a considerat că conform contractului, debitorii urmau să achite doar două plăți: datoria la corpul împrumutului (40 000 lei) și datoria la dobânda contractuală (22 000,11 lei).

58. În recursul său asupra deciziei Curții de Apel Chișinău debitorii au obiectat că dânsii, în contul celor două sume, au efectuat anumite achitări, asupra cărora instanța nu s-a expus.

59. La rândul său, SRL „Bancassurance Group” nu a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 22.11.2022. Nu a formulat SRL „Bancassurance Group” nici referință la cererea de recurs, unde să indice obiecții la argumentele recurenților ce țin de achitățile efectuate și cuantumul acestora.

60. Verificând materialele cauzei în raport cu decizia contestată, instanța de recurs reține că Curtea de Apel cu adevărat, nu s-a expus în conținutul deciziei cu referire la achitățile efectuate de recurenți. Or, prin cererea depusă la 19.09.2022 recurenții au pretins asupra achitării în contul împrumutului a sumei de 1440 Euro, anexând bonurile de plată corespunzătoare (f.d. 120-128), la fel au anexat raportul privind datoriile existente la situația 11.10.2022 (f.d. 144), unde se indică asupra achităților efectuate în perioada: 04 septembrie 2020-24 noiembrie 2021, în sumă totală de 43.954 lei, în special în contul corpului la împrumut a sumei de 1793,45 lei, la fel, în contul dobânzii contractuale - 41 660,0 lei. De rând cu aceasta, însăși reclamantul înaintând acțiunea la data de 30.09.2020 a pretins asupra unor achitări din partea lui Onoi Ion și Moldovan Petru, anexând în acest sens Actul de calculare a achităților și datoriilor, unde se reflectă achitări în sumă de 1746,63 lei (f.d. 38).

61. În atare împrejurări, completul de judecată constată că instanța de apel deși a constatat caracterul abuziv al unor clauze contractuale și a constatat cuantumul plăților datorate de debitor urmare a declarării nulității acestora, nu a redus din sumele reținute spre achitare a acelor sume deja achitate (43954,25 lei - la situația 11.10.2022).

62. Astfel, instanța de apel în urma declarării caracterului abuziv al clauzei contractuale care se referă la dobânda contractuală, a declarat nulă parțial această clauză în partea dobânzii ce depășește rata de 20% anual. Respectiv, mărimea acesteia pentru cele 48 luni de valabilitate a contractului constituie suma de 32 000 lei, potrivit formulei: $20\% \text{ anual} \times 40.000 \text{ lei} = 8.000 \text{ lei/an}$, împărțit la 12 luni = 666 lei/lună, înmulțit cu termenul contractului de 48 luni = 32.000 lei.

63. În această ordine de idei, urmare a deducerii din obligația totală de plată datorată conform contractului - de 72.000 lei (40.000 lei corpul împrumutului + 32.000 lei dobânda contractuală), a sumei deja achitate de 43.954 lei, rezultă o datorie restantă de 28.046 lei (la corpul împrumutului și la dobândă).

64. Prin urmare, instanța de recurs va admite recursul, va casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe - în partea încasării dobânzii

contractuale și a datoriei la corpul împrumutului, și în această parte va emite o nouă hotărâre, prin care se va încasa de la Moldovan Petru și Onoi Ion, în mod solidar, în folosul O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. cu titlu de datorie la contractul nr. 5000/CC/10768 din 11.06.2019, suma de 28.046 lei (corp și dobândă). În rest, decizia instanței de apel se va menține.

65. În temeiul art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul lui Moldovan Petru.

Casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2022 și hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 octombrie 2021 în partea încasării datoriei la dobânda contractuală și a datoriei la corpul împrumutului și în această parte se emite o nouă hotărâre, prin care se încasează de la Moldovan Petru și Onoi Ion, în mod solidar, în folosul O.C.N. „Bancassurance Group” S.R.L. datoria la contractul nr. 5000/CC/10768 din 11.06.2019, în sumă totală de 28.046 (douăzeci și opt mii patruzeci și șase) lei.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2022 se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ana Cucerescu

Diana Stănilă